

VELIKO TRGOVIŠĆE 49214, Augusta Šenoje 3

tel. **049/236-844**; telefax. **049/236-893**

e-mail: djecji.vrtic.rozica@kr.t-com.hr

www: djecji-vrtic-rozica.hr

KLASA: 601-02/19-11/03

URBROJ: 2197-26-01-19-1

Veliko Trgovišće, rujan 2019.

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA ROŽICA VELIKO TRGOVIŠĆE za odgojno-obrazovnu godinu 2019./2020.

Županija: Krapinsko-zagorska

Općina: Veliko Trgovišće

E-mail: djecji.vrtic.rozica@kr.t-com.hr

www: djecji-vrtic-rozica.hr

Telefon: 049/236-844

Fax: 049/236-855

GSM: 099-230-7180; 099-230-7160

MB: 02433478

OIB: 05525477269

Osnivač: Općina Veliko Trgovišće

Godina osnivanja: 2009.

Ravnateljica: Gordana Pavlinić, odgojitelj savjetnik

Ustanova je upisana na Trgovačkom sudu u Zagrebu 01.09.2008.

Dječji vrtić Rožica započeo je radom 2. veljače 2009. godine.

NAŠA MISIJA

Kroz provedbu različitih programa temeljenih na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i humanističko-razvojnoj koncepciji usmjereni smo ka razvoju svih dječjih potencijala, poštivanju dječjih prava i uvažavanju individualnih potreba i interesa djece. U svojem djelovanju pružamo podršku obitelji, pridonosimo razvoju roditeljskih kompetencija i doprinosimo razvoju društvene zajednice.

Ove godine vrtić se proširuje za nove dvije skupine pa će nam misija biti i stvoriti što kvalitetniji prostorno-materijalni kontekst koji će ne smo fizički već i odgojno-obrazovno biti povezan s postojećim jedinicama.

NAŠA VIZIJA

Vrtić kao proširena obitelj, kao sigurno mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju u kojem se potiče individualna sposobnost i potencijal svakog djeteta, te poštuje njegovu različitost.

Odgojno-obrazovni rad organiziran je na početku godine u 4 odgojne skupine, od kojih je jedna jaslička i tri mješovite vrtičke sa 106-ro upisane djece. Na tzv. „listi čekanja“ nalazi se više od 50 molbi.

U svim odgojnim skupinama provodi se redoviti 10-satni program. Program predškole integriran je u redoviti program vrtića za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, a za djecu koja nisu polaznici programa provodi se kraći program predškole.

Uz predškolu kao kraći program u vrtiću će se provoditi i rano učenje engleskog jezika kojeg organizira i vodi Udruga „Naučimo puno“ iz Zagreba.

Uređenje i opremanje novog dijela vrtića očekuje se krajem studenog (ako ne i prije), čime bi se dobila još jedna jaslička skupina i jedna mješovita vrtička skupina.

Sadržaj

1.1. Kurikulum Dječjeg vrtića Rožica	
2. PROGRAMI	
2.1. Redoviti desetsatni program	
2.2. Program predškole	
2.3. Rano učenje engleskog jezika.....	
3. BITNI ZADACI ODG.-OBR. RADA NA NIVOU USTANOVE	
3.1. Organizacija odgojnih skupina.....	
3.2. Organizacija poticajnog prostorno-materijalnog okruženja.....	
3.3. Inkluzija djece s teškoćama u razvoju.....	
3.4. Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa.....	
3.5. Aktivnosti kroz godinu na razni vrtića.....	
4. SURADNJA/PARTNERSTVO S RODITELJIMA.....	
5. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA.....	

1.1. Kurikulum Dječjeg vrtića Rožica, Veliko Trgovišće

Kurikulumom DV Rožica utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovni program, program javnih potreba predškole i kraći program ranog učenja engleskog jezika.

Pri izradi kurikuluma stavljen je naglasak na veličinu vrtića, broj grupa, uvjete te specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada u svim programima su potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti. Bitne pretpostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su: podizanje stručnih kompetencija odgojitelja, kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić, prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su: kvalitetno organizacijsko vođenje ustanove, kontinuirano akcijsko istraživanje i stručno usavršavanje, osnaživanje kompetencije odgojitelja te kulture kao i odgojno-obrazovni program u cjelini.

Sukladno razvojnom planu ustanove postavljeni su slijedeći razvojni ciljevi:

1. Osnaživanje timskog rada i podržavanje poboljšanja kvalitete odnosa i komunikacije među zaposlenima i s roditeljima
2. Dalje razvijati kulturu ustanove stvaranjem trajnog identiteta vrtića kao proširene obitelji
3. Unaprijediti planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece, te djelovanje u skladu s tim
4. Osnaživanje i podizanje razine stručne kompetencije odgojitelja

Vrtićki kurikulum je razrađen po odgojno-obrazovnim programima. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne pedagoške godine (godišnji izvještaj).

U ovoj pedagoškoj godini očekujemo dovršetak rekonstrukcije i nadogradnje DV Rožica što će za rezultat imati rješavanje problema nedovoljnog kapaciteta, ali i prekapacitiranosti postojećih odgojnih grupa. Dječji vrtić je nositelj projekta i investitor, a najveći dio financijskih sredstava osigurava se iz Europskih fondova putem mjere 7.4.1., a preostali iz kreditnog zaduženja kod Privredne banke.

Naša vizija kurikuluma vrtića

- za dijete:

- ✓ sigurnost svakog djeteta
- ✓ samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- ✓ sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- ✓ sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- ✓ uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- ✓ istraživanje i razvijanje kompetencija
- ✓ samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- ✓ usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- ✓ stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)

- ✓ osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- ✓ sposobnost odgovornoga ponašanja u okruženju (prirodnom i materijalnom)
- ✓ življenje i učenje prava djeteta
- ✓ dobrobit i radost svakog djeteta

- za roditelje

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

- za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje odražava i označuje zaposlene i njihovu sliku o djetetu

- za ozračje:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

- za odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

- za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta i na cjelokupno ozračje vrtića

Kako je naša vizija dječji vrtić kao proširena obitelj i sigurno mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju, to od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje i napredovanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređenju, te konkretnim aktivnostima i naporima vezanih za njezinu promjenu u postojećim uvjetima.

2. PROGRAMI

2.1. Redoviti 10-satni program

Redoviti 10-satni program provodi se za sada u četiri odgojno-obrazovne skupine, a od dovršetka novog dijela u 6 odgojnih skupina, od kojih dvije jasličke. Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što obuhvaća:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom rane i predškolske dobi

Ciljevi redovitog desetsatnog programa:

Stvaranje uvjeta za siguran, potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno kvaliteti njegova obiteljskoga života. Ciljevi obuhvaćaju i osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje interese i potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran, ali nenametljiv stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa :

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provodi se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. Vrtić za roditelje osigurava cjelodnevni 10-satni program koji počinje dnevnim radom u 5.30 sati (jutarnje dežurstvo) i završava u 17.00 sati (poslijepodnevno dežurstvo od 16.00).

Sve naše skupine su dobno mješovite što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

NAZIVI PROGRAMA, SPECIFIČNOSTI, KALENDAR RADA I NOSITELJI

Odgojna skupina	Radno Vrijeme (bez dežurstva)	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih dana	odgojitelji	Stručna sprema
Jaslička	7.00-16.00	1.09.2019.	31.08.2020.	249	Božica Kalauz	VŠS

(1-3 god.)					Martina Lež	VŠS
					Anne-Marie Brgles	VŠS

Specifičnosti skupine: pojačani rad na istraživačkim i senzomotoričkim aktivnostima

Odgojna skupina	Radno vrijeme (bez dežurst.)	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih dana	odgojitelj	Stručna sprema
Starija jaslička mlađa vrtićka (2,10-3,5 g.)	7.00-16.00	1.09.2019.	31.08.2020.	249	Danijela Groš	VŠS
					Maja Grozaj Ksenija Šimunić	VŠS VŠS(zamjena)

Specifičnosti skupine: pojačani rad na istraživačkim i senzomotoričkim aktivnostima, samostalnosti djece

Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih dana	odgojitelj	Stručna sprema
Srednja mješovita vrtićka (3,5 -5)	7.00-16.00	01.09.2019.	31.08.2020.	249	Beti Jambrek	VŠS
					Antonela Puhek	VŠS

Specifičnost skupine: boravak na otvorenom, česte šetnje mjestom

Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih dana	odgojitelj	Stručna sprema
Starija mješovita vrtićka (4,5 -7)	7.00-16.00	01.09.2019.	31.08.2020.	249	Katarina Cvetković Anamarija Kralj	VSS VŠS, mentor

Specifičnost grupe: , projektni način rada, pojačan rad na predčitalačkim i predmatematičkim vještinama, nositelji svih izvanvrtićkih aktivnosti

2.2. Program predškole

Ciljevi programa

Osigurati okruženje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, koji ga u školi očekuju.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima školske godine 2020./2021. Prema podacima Ureda državne uprave broj djece za predškolu je 41. Od toga ih je samo u vrtiću 18-ro, dok neka djeca nisu na popisu. Za Veliko Trgovišće ih je 15-ro polaznika upisano, za PŠ Dubrovčan 7-ro i za PŠ Strmec 2-je. Dakle ukupno 42-je, no to se može i promijeniti ovisno o djeci koja nisu na popisu ili će ići u područno bliže škole (Martinišće ili Krapinske Toplice npr.) Moguće je da dvoje djece iz Strmca pohađaju program u vrtiću.

Program predškole provodi se integrirano u svim odgojnim skupinama u koje su uključena djeca školski obveznici (u godini prije polaska u osnovnu školu) a za djecu s teškoćama provodi se 2 godine pred polazak u školu. Program predškole temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je interesima i razvojnim potrebama djece u godini prije polaska u školu. U skladu s time, odgojno-obrazovni rad planira se i oblikuje tematski i projektno, a ne kao izdvojene, međusobno nepovezane aktivnosti, zasebne vještine i područja učenja. Planiraju se kontekstualni uvjeti i okruženje za održavanje različitih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece, a ne precizan tijek aktivnosti i fragmentirani sadržaji učenja.

Cilj programa predškole:

Osigurati poticajno okruženje (prostor, oprema, materijali, aktivnosti, poticaji) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razvijati sve svoje potencijale te kroz zadovoljenje vlastitih aktualnih potreba i interesa razviti samostalnost, steći znanja, vještine i navike koje će mu biti od pomoći pri svladavanju školskog programa i djelovanju u promjenjivim životnim uvjetima.

Namjena i vremenski okvir:

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u godini pred polazak u osnovnu školu. Provodi se kontinuirano tijekom pedagoške godine u sklopu redovitog programa vrtića ili kao zaseban kraći program.

Obilježja programa:

- Poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguravanje primjerene podrške razvoju dječjih kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima, potencijalima i razvojnim osobitostima svakog djeteta
- Osiguravanje individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućuje zadovoljenje različitih potreba djece
- Poticanje igre i drugih aktivnosti koje doprinose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece
- Učenje u svrhovitom kontekstu u kojem djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- Poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom
- Stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvoj predčitačkih i grafomotoričkih vještina
- Poticanje uočavanja odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti
- Upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i njezinim korištenjem u svrhu poticanja i produbljivanja učenja
- Poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih ideja i interesa te razvoj kritičkog mišljenja
- Razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici
- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i putem raznih izražajnih medija
- Poticanje djece na njegovanje vlastite kulturno-povijesne baštine
- Osiguravanje sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju lakše privikavanje na izvanobiteljski i institucijski kontekst, te poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov odgoj, učenje i život.

Nositelji programa:

Nositelji redovitog programa vrtića i programa predškole su stručni djelatnici vrtića: odgajatelji i stručni suradnici.

Načini vrednovanja programa:

- Kroz dnevne, tjedne, mjesečne, i godišnje planove i valorizaciju provedbe istih
- Kroz redovito praćenje provedbe poticajnih aktivnosti i dokumentiranje istih te zajedničku refleksiju i samorefleksiju
- Kroz godišnju valorizaciju putem upitnika za roditelje
- Kroz dosjee djece; različite skale procjene, upitnike, testove, zabilješke i ostale oblike dokumentacije o djetetu
- Kroz sastanke, aktive, timska planiranja, vijeća i zapise s istih

KALENDAR RADA, SATNICA, VODITELJ

Odgojne skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih sati	Odgojitelj voditelj	Stručna sprema
Veliko Trgovišće	15.30-17.45 utor. i četv.	01.10.2019.	31.05.2020.	250	Gordana Pavlinić,	VŠS savjetnik
Dubrovčan	12.45-15.00 utor. i četv.	03.10.2019.	31.05.2020.	250	Kristina Žitnik	VŠS
Strmec	08.00-11.00 petkom	4.10.2019.	31.05.2020.	150		

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.

2.3. Rano učenje engleskog jezika

Vrtić nudi kraći specijalizirani program ranog učenja engleskog jezika verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, koji se provodi u popodnevnim satima, a vodit će ga prof. Natalija Huić, inače budući profesor predškolskoj djeci u 1.razredu OŠ. Upisi su se provodili u rujnu. Program se provoditi preko Udruge iz Zagreba „Naučimo puno“, a u našem vrtiću provodi se sedmu godinu

Očekuje se da će se u program upisati dvadesetak djece u dobi od 4-6 godina te će se ustrojiti dvije skupine (početna i napredna za djecu koja već drugu godinu polaze ovaj program).

Način realizacije

Igraonica ranog učenja engleskog jezika provodi se od 1. listopada do svibnja, dva puta tjedno (ponedjeljak i srijeda) po 45 minuta, od 15.30 do 17.05 sati, u sobi starije mješovite skupine.

3. BITNI ZADACI ODOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

Organizacija odgojnih skupina

Kako kriterij za organiziranje odgojnih skupina ne mora biti njihova kronološka dob, stvaranjem mješovite dobne skupine nastoji se izbjeći jedno normirano ozračje, a postići ono koje je prirodnije i životno uobičajeno. Dijete tako ima priliku doživjeti sebe u različitim odnosima, s ljudima različite mentalne i kronološke dobi, različitih razvojnih i individualnih osobitosti. Na taj način djeca različite dobi izmjenjuju vlastita iskustva, mlađa djeca uče od starijih, a stariji na taj način organiziraju svoje znanje i potvrđuju kompetenciju. Obiteljske zajednice također uključuju ljude različitih generacija pa takvo okruženje članovima obitelji pruža priliku za promatranje, oponašanje i stjecanje širokog raspona različitih vještina. Osim toga, i grupe djece koje se spontano formiraju izvan institucionalnog okruženja (u ulici, na slobodnim aktivnostima) su po sastavu heterogene. Povoljni efekti zajedničkog druženja djece različite dobi najočigledniji su na socijalnom planu. Manja djeca rado prihvaćaju skrb starijih, osjećajući se zaštićenima. Starija djeca vole brinuti o mlađoj, razvijajući pri tome osjećaj odgovornosti i strpljivosti. Budući da mješovite skupine potiču razvoj prosocijalnog ponašanja i suradničke odnose među djecom, problemi s disciplinom uzrokovani kompetitivnim ponašanjem u dobno homogenim skupinama često se smanjuju.

Uz vlastite trenutne mogućnosti, dijete uz poticaj može postići mnogo više, u smislu razvoja apstraktnih psihičkih funkcija na višoj razini od one u kojoj trenutno razmišlja. To je tzv. zona proksimalnog razvoja, koja se određuje rješavanjem problemskih situacija uz poticaj odraslih ili u suradnji sa sposobnijim vršnjacima. U mješovitoj skupini starija djeca mogu biti poticaj mlađima za dostizanje zone proksimalnog razvoja (razlika između onoga što dijete može naučiti samo, a što uz pomoć starijeg). Mješovite skupine mogu osobito koristiti djeci koja u nekim područjima svog razvoja funkcioniraju ispod razvojne razine primjerene dobi. Njima može biti manje naporno ulaziti u interakcije s mlađom djecom nego s vršnjacima, a takve interakcije potiču motivaciju i samouvjerenost i kod djece s teškoćom u razvoju i kod mlađe djece.

Organizacija poticajnog prostorno-materijalnog okruženja

Poticajno prostorno-materijalno okruženje nazivamo još i „treći odgojitelj“.

Dijete rane i predškolske dobi koje je uključeno u naš program jaslica i/ili vrtića, od 1 godine pa do polaska u osnovnu školu, velik dio svakodnevice provodi u institucijskom okruženju, gdje o njemu, umjesto roditelja koji vrijeme provode na radnom mjestu, brinu stručne osobe –odgojitelji. U takvim uvjetima, a kako bi se na optimalan način poticao djetetov cjelovit razvoj, primjereno okruženje još više dobiva na važnosti.

Prije svega je važno naglasiti kako je prostor strukturiran na način da su centri aktivnosti jasno prepoznatljivi te fizički ili smisljeno međusobno odvojeni. On je bogat materijalima koji pozivaju dijete na igru i manipulaciju njima, pri čemu vodimo računa o njihovoj kvaliteti (smislenost s obzirom na njihovu edukativnu i razvojnu funkciju) i lakoj dostupnosti djetetu. Prostor je također estetski osmišljen, može biti ukrašen dječjim radovima i fotografijama te zrcalima, kako bi dijete moglo promatrati sebe u različitim

situacijama, čist i uredan (u smislu odsutnosti starih, potrganih poticaja koji su izgubili svrhu), te nalikuje obiteljskom okruženju.

Centri aktivnosti su takvi da potiču dječju autonomiju, odnosno sposobnost djeteta da se uključi ili samostalno inicira aktivnost i da se u njoj zadrži bez stalnog prisustva odgajatelja, zatim međusobnu suradnju i kvalitetnu interakciju u malim skupinama, te omogućuju slobodno kretanje djece i izmjenu aktivnosti. Također omogućuju djeci bilježenje uočenih pojava, što je posebno važno u centrima istraživanja.

Materijali odnosno poticaji kojima obogaćujemo centre aktivnosti su takvi da osiguravaju jačanje različitih kompetencija, odnosno više aspekata dječjeg cjelovitog razvoja. To mogu biti gotovi didaktički materijali, pedagoški neoblikovani materijali, a vrlo često su to poticaji osmišljeni i izrađeni od strane odgajatelja s ciljem podupiranja nekog određenog aspekta dječjeg razvoja, odnosno više njih istovremeno. U svakom slučaju, organiziranje prostorno-materijalnog okruženja našeg vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema, te omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja.

Uloga je odraslih prepoznati potencijale djeteta i kreirati poticajno okruženje u kojem će se ti potencijali dalje razvijati. U tom smislu od iznimne nam je važnosti uloga odgojitelja da promatra, upozna i pokuša što bolje razumjeti dijete, njegov način mišljenja i doživljavanja svijeta oko sebe, kako bi mogao u skladu s potrebama tog istog djeteta, odnosno svakog djeteta, mijenjati i prilagođavati okruženje.

Obzirom da djeca uče aktivnim istraživanjem i suradnjom s drugima, kod organizacije našeg vrtićkog okruženja polazimo od toga da se djetetu omogući učenje na takav, za njega prirodan način. Okruženje potiče djecu na istraživanje angažiranjem različitih osjetnih sustava. Odgojitelj ne poučava izravno, već prati i potiče djecu na razmišljanje, samostalno rješavanje problema, stvara uvjete za istraživanje i donošenje zaključaka te njihovu provjeru i dokumentiranje (pisani, foto i video zapisi, izjave djece). U aktivnosti se uključuje prema potrebi, te znalački kod djece provocira i podržava misaone procese. Pri tome je taj proces traženja rješenja važniji od rezultata. Tijek samih aktivnosti u poticajnom okruženju nije moguće unaprijed precizno planirati, on ovisi o dječjem interesu i može se razvijati u različitim smjerovima, međutim preduvjet za to je upravo pomno isplaniran i dobro promišljen prostor i poticaji, koji će u djeteta izazvati interes, čuđenje i želju za istraživanjem i otkrivanjem. Prilikom planiranja tema za projekte takve se teme „provlače“ kroz različite centre aktivnosti i različite ponuđene poticaje, a opet prema smislenosti i interesu djece.

Općenito govoreći u jasličkim skupinama okruženje se ponešto razlikuje od onog u vrtićkim, pogotovo starijim skupinama. No to ne znači da ono nije jednako važno, i također mora biti dobro promišljeno. Unutarnje okruženje vrlo je značajno u razvoju djece rane dobi: perceptivni i kognitivni kapaciteti oblikuju se upravo u razdoblju od prvih nekoliko mjeseci života do dobi od šest godina. Dijete se u dobi do oko dvije godine nalazi u senzomotoričkom razvojnom razdoblju, što znači da prostor jaslica treba biti bogat različitim vidnim, slušnim i taktilnim poticajima, koji djeci omogućuju istraživanje putem različitih osjetnih sustava, izazivajući istovremeno interes i fascinaciju. Također, treba im biti omogućeno da manipuliraju predmetima, rastavljaju, bacaju, šušaju, skrivaju, traže, rješavaju različite probleme putem pokušaja i pogrešaka. Važno je jaslice obogatiti i centrima i aktivnostima koje razvijaju djetetovu svijest o sebi, kao preduvjet razvoja slike o sebi, a kroz igru i aktivnosti te uređenje prostora prožima se učenje osnovnih pojmova (boja, oblika, životinja i sl.). Pri tome ne smijemo podcjenjivati dječje mogućnosti, te im treba omogućiti da probleme rješavaju u suradnji sa kompetentnijom djecom ili odgajateljem, ako ne mogu sami. Odgojitelj treba biti senzibiliziran na zonu razvoja svakog djeteta kako bi ustanovio što ono zna i kako to razumije, a da bi mogao osigurati primjerene oblike podrške procesima njihovog učenja.

U vrtićkoj dobi se proširuje učenje pojmova pomoću izloženosti različitim temama i projektima koji se također prezentiraju kroz različite centre aktivnosti, a koje su predmet dječjeg interesa. Različite kompetencije razvijaju se poticajima u različitim centrima, primjerice matematičkom centru, centru rane pismenosti, centru istraživanja, centrima simboličkih igara, senzoričkim centrima, centru likovnog izražavanja. Kvalitetnim oblikovanjem okruženja potičemo dijete na interakciju s prostorom i materijalima stavljajući naglasak na njegov istraživački potencijal, omogućujući mu pritom da svoje aktivnosti samo organizira te da surađuje s drugom djecom i odgajateljem, a time i da stječe i razvija različite kompetencije.

INKLUZIJA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Svako pojedino dijete predstavlja jedinstvenu osobu. Isto vrijedi i za djecu s teškoćama u razvoju. Bilo da u vrtić upisujemo dijete s već utvrđenom teškoćom, ili je teškoća u razvoju utvrđena kod djeteta koje već pohađa naš vrtić, uključenost te djece u redoviti program vrtića nazivamo inkluzija. Kada djeca s posebnim potrebama uče i odgajaju se zajedno s djecom koja takvih potreba nemaju, ta djeca imaju jednake mogućnosti za razvoj svojih spoznajnih, tjelesnih, društvenih i emocionalnih sposobnosti.

Rad u uvjetima inkluzije podrazumijeva pristup usmjeren na dijete, njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale, a ne na njegove teškoće. Dobrobiti za djecu s teškoćama u uvjetima inkluzije su mnogostruke: ostvarivanje socijalnih interakcija odnosno druženje s vršnjacima koji im mogu biti model za poticanje razvoja različitih vještina i ponašanja, razvoj samopoštovanja i stvaranje pozitivne slike o sebi kroz društvene odnose i aktivnosti, stjecanje hrabrosti u traženju i primanju pomoći od drugih. Dobrobiti za djecu bez teškoća jesu bolje razumijevanje teškoća u razvoju, razvoj osjetljivosti za potrebe drugih, razvoj empatije, pomaganje i uvažavanje različitosti te razvoj tolerancije. Kako bi inkluzija bila uspješna, u skupini kao i na razini vrtića negujemo pozitivne stavove oko uključivanja djeteta s teškoćama u redoviti program. Osiguravamo djeci kvalitetne, educirane i senzibilizirane odgajatelje koji će poticati razvojne mogućnosti djeteta s teškoćama, te uvjete boravka u skladu s mogućnostima vrtića. Edukacija, motivacija i dobra suradnja svih uključenih u proces inkluzije (ravnatelj, odgojitelji, roditelji, vanjski stručnjaci) nam je od najveće važnosti. U vrtiću imamo jedno dijete koje ima kategoriziranu teškoću u razvoju, a puno više je djece s izraženim govornim smetnjama što upućuje na potrebu zapošljavanja logopeda.

DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa podrazumijeva sustavno prikupljanje različitih vrsta dokumentacije koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje aktivnosti djeteta, a time i kvalitetnije podrške njegovom razvoju. Oblici dokumentacije koju koristimo u našem vrtiću, uz propisanu knjigu pedagoške dokumentacije, jesu: mape profesionalnog razvoja, pisane bilješke, dječji radovi, audio i video zapisi, fotografije, plakati, skale procjene i sl. Djecu promatramo u različitim situacijama i na različite načine, kako bismo stvorili cjelovitu sliku o djetetu, njegovim mogućnostima, sposobnostima, interesima i aktivnostima te razumjeti procese njihovog učenja. Smisao dokumentacije nije kategorizirati dijete prema razini razvijenosti u pojedinom razvojnom području, već ga razumjeti kao pojedinca i na osnovi toga podržati proces njegovog odgoja i učenja.

Osim razumijevanja samog djeteta, svrha dokumentacije je i bolje razumijevanje različitih aspekata odgojno-obrazovnog procesa općenito, a posebno onog koji se odnosi na kvalitetu okruženja za učenje djece te vlastitih odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja. Uz pomoć dokumentacije lakše procjenjujemo aktualno dječje znanje i razumijevanje te u skladu s time prilagođavamo složenost materijala i aktivnosti koje im nudimo.

Dokumentacija, također, jača i međusobnu suradnju odgojitelja, vanjskog stručnih suradnika i roditelja. Ista dokumentacija koristi se za stručna usavršavanja, stručne aktive, interne refleksije, prezentaciju roditeljima te lokalnoj i stručnoj zajednici. Djeca koriste dokumentaciju kao podsjetnik na aktivnosti i na situacije učenja te ih na taj način potičemo na razmišljanje o tome što su i kako učila, jačajući pritom njihove metakognitivne sposobnosti.

AKTIVNOSTI KROZ GODINU NA RAZINI VRTIĆA

Mjesec	Naziv aktivnosti	Nositelji aktivnosti
RUJAN		
20.9.	- Predstava „Šarenog svijeta“	vrtićke skupine
24.9.	- Posjeta Policijskoj upravi Krapinsko-zagorskoj uoči Dana Hrvatske policije	starija mješovita grupa
27.9.	- Sudjelovanje u „Pregradskim barbarijama“	starija mješovita grupa
LISTOPAD		
7.-11.9.	-Obilježavanje Međunarodnog dječjeg tjedna , Međunarodni dan djevojčica	sve grupe
2.10.	- Dani kruha , posjet mjesnoj crkvi - Mjesec hrvatske knjige -predstava Joze Boze	srednja i starija mješovita skupina
STUDENI		
	-Dan Hrvatskog kazališta Predstava „Medo Đuro kod zubara“ - ZKL	vrtićke grupe
PROSINAC		
	- dolazak Sv. Nikole i Djeda Mraza Predstava „Kako je dječak Srećko spasio Božić“ – „Z produkcija“	sve grupe
SIJEČANJ/VELJAČA		
	- maškare - Dan vrtića (nastup Čupka) -predstavljanje novog broja časopisa Hižica	sve grupe sve grupe

OŽUJAK	- Posjeta DV „Maslačak „ Krapinske Toplice	starija mješovita grupa
TRAVANJ 10.4.	Ususret Uskrsu, posjeta crkvi Dan planeta Zemlje Zelena čistka) -odlazak na Kiki festival Posjeta gradskoj knjižnici Zabok	vrtićke grupe, predškolci
SVIBANJ	- svečanost povodom Međunarodnog dana obitelji i Majčinog dana -Olimpijada vrtića	sve grupe, predškolci
LIPANJ	Završni izlet u Krašograd	srednja grupa, predškolci
LISTOPAD-LIPANJ	„Kutak-trenutak za priču“	vrtićke grupe
SRPANJ/KOLOVOZ	Ljetni program rada	

Izdavačka djelatnost (novi broj časopisa *Hižica*)

-priprema i tisak

-prezentacija

-INTERNETSKA I FB STRANICA (kontinuirano ažuriranje)

4. SURADNJA I PARTNERSTVO S RODITELJIMA I OBITELJI

U odgoju djece svakodnevno sudjeluju s jedne strane roditelji, a s druge stručnjaci u dječjem vrtiću – odgojitelji i stručni suradnici. Zadaća nam je približiti vrtić – kao socijalnu sredinu u kojoj dijete provodi velik dio dana, i obitelj kao primarnu socijalnu sredinu u kojoj dijete živi, jer dijete je osoba koja je pod utjecajem međudjelovanja čimbenika obje ove socijalne sredine i ti se čimbenici nadopunjuju, a ne razilaze.

U odgoju djeteta njegujemo suradnički odnos vrtića i obitelji. Važno je da u vrtiću uvažavamo osobine djeteta i sve informacije koje nam o djetetovom ponašanju i osobitostima razvoja daju roditelji, ali isto tako je važno da roditelji prihvate pomoć vrtića u odgoju djece i uvažavaju sugestije i informacije jer je zadaća naših stručnjaka da upoznaju svu djecu, njihove navike i individualni razvoj i osiguraju uvjete za individualni pristup poticanju njihovog optimalnog razvoja te funkcioniranja pojedine grupe i vrtića kao cjeline.

Suradnja vrtića i obitelji osobito je naglašena tijekom prilagodbe djece na vrtić ili jaslice. Zadatak je roditelja u ovom smislu da bude podrška svojem djetetu u tom razdoblju i da informira odgajatelja o svim osobitostima svoga djeteta, a odgojitelja da kreira toplu i prihvaćajuću atmosferu za novo dijete i zadobije povjerenje u prvom redu roditelja, a onda postepeno kroz proces prilagodbe i djeteta.

Odgovornost u suradnji s roditeljem određuje ritam prilagodbe prema individualnim reakcijama djeteta. Obaveza roditelja u ovom, za njega i dijete često ne baš lakom periodu, je da surađuje s odgojiteljem jer jedino na taj način doprinosi uspješnoj prilagodbi djeteta. Suradnja je složen proces za koji je nužan preduvjet – zainteresiranost i motiviranost svih sudionika za suradnju.

OBLICI SURADNJE

- Kroz svakodnevne individualne razgovore roditelja i odgojitelja prilikom dolaska u vrtić ili odlaska djeteta iz vrtića – razmjena ponekad i vrlo bitnih informacija „na vratima“
- Kroz komunikaciju putem „Kutića za roditelje“ na panoima jer se ondje često nalaze važne informacije i obavijesti
- Kroz prethodno dogovorene individualne razgovore roditelja i odgojitelja prema potrebi i/ili želji roditelja
- Kroz ankete i upitnike uz pomoć kojih se od roditelja prikupljaju bitne informacije o raznim pitanjima
- Kroz roditeljske sastanke, na koje je važno potaknuti roditelje na odaziv kad god je to moguće
- Kroz grupni rad u vidu radionica prema potrebama i željama roditelja
- Kroz pisane materijale koji se dijele roditeljima, ili koji se nalaze na panoima
- Kroz zajedničke izlete, priredbe i proslave, aktivnosti te boravak roditelja u skupini tijekom prilagodbe djeteta na vrtić, a i kasnije

5. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA

Profesionalan razvoj odgojitelja treba biti kontinuiran i pod njim podrazumijevamo istraživanje i mijenjanje osobne prakse. Nastojimo našim djelatnicima osigurati kontinuirano učenje i profesionalni razvoj. I nadalje potičemo stjecanje novih saznanja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz sudjelovanje na stručnim skupovima Agencije za odgoj i obrazovanje i drugih organizacija, ali naglašavamo vrijednost akcijskih istraživanja kroz koja se propituje i istražuje praksa. Pod akcijskim istraživanjem podrazumijevamo zajedničko refleksivno istraživanje, s ciljem razumijevanja i unapređenja odgojno-obrazovne prakse. Nastavljamo i s organizacijom timskih planiranja i zajedničkih refleksija unutar vrtića. Uz to potičemo kontinuirano praćenje stručne literature i periodike. Naši odgojitelji zajedno s ravnateljicom aktivno sudjeluju i u promidžbi naše struke i djelatnosti kroz prezentiranje našeg rada na stručnim skupovima, u publikacijama i putem gostovanja u medijima. Na početku godine donosi se Plan stručnog usavršavanja s popisom stručnih skupova i prijedloga literature i stručne periodike.

Na temelju čl. 39. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 10/97, 107/07 i 94/13) i čl. 62. Statuta Dječjeg vrtića Rožica, Odgojiteljsko vijeće je na 74. sjednici održanoj 17.09.2019. godine utvrdilo Kurikulum Dječjeg vrtića Rožica za pedagošku godinu 2019./2020.

Ravnateljica

Gordana Pavlinić, odgojitelj savjetnik

Na temelju čl. 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i čl. 49. Statuta Dječjeg vrtića Rožica, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Rožica je na 19. sjednici održanoj 27.09. 2019. godine, na prijedlog ravnateljice, donijelo Kurikulum Dječjeg vrtića Rožica za pedagošku godinu 2019./20.

Predsjednica Upravnog vijeća

Ljiljana Vranić, mag.pharm.